

Bodemcentrum en nazorg

In iedere nieuwsbrief nodigen wij een persoon of organisatie uit om haar visie op monitoring en nazorg bij bodemsaneringen of stortplaatsen te geven. In deze uitgave komt Ad Bakermans, directeur van Stichting Bodemcentrum, aan het woord.

Bodemcentrum is een landelijk werkende stichting zonder winstoogmerk, in december 2006 opgericht door de ondernemingsorganisaties VNO-NCW, MKB-Nederland, BOVAG, Koninklijke Metaalunie, FME-CWM en NETEX. Bodemcentrum heeft als missie om bedrijven een totaaloplossing voor hun bodemproblemen te bieden via één loket.

Bedrijven met een ernstige, historische bodemverontreiniging op hun bedrijfsterrein vormen de doelgroep van Bodemcentrum. Bij de start was de verwachting, dat deze doelgroep 12.000 bedrijven zou omvatten. Vanaf 2007 hebben zich in totaal circa 10.000 bedrijven aangemeld met een historische bodemverontreiniging (= verontreiniging veroorzaakt vóór 1987):

- 1.671 meldingen rechtstreeks bij Bodemcentrum
- 275 meldingen bij Stichting Bosatex (textielreinigingsbedrijven)
- 8.000 meldingen bij de 42 bevoegde gezagen (provincies en grotere gemeenten)

Per september 2009 zijn al 731 (44%) van de ontvangen 1.671 meldingen bij Bodemcentrum in behandeling genomen. Hiertoe

behoren 8 pilotprojecten van Bosatex. Inmiddels zijn 600 in behandeling genomen meldingen (36%) definitief afgesloten door Bodemcentrum. Het grootste deel hiervan kon administratief worden afgesloten doordat, veelal in overleg

zonder overblijvende risico's en onzekerheden. Nazorg past niet in dit streven van bedrijven. Het belasten van opdrachtgevende bedrijven met de (financiële) gevolgen van jarenlange monitoring en eventueel noodzakelijke terugvalscenario's leidt maar tot één resultaat: het uitstellen van saneringen!

ORGANISATIE VAN NAZORG DOOR BODEMCENTRUM

IMMOBIELE SITUATIES

- Aanbrengen isolatielaag
- Eventuele beschikking op naam van bedrijf
- Eigenaar bedrijfsterrein verantwoordelijk voor feitelijke nazorg

MOBIELE SITUATIES

- Registratie / Monitoring / Actieve nazorg
- Beschikking op naam Bodemcentrum

met het bevoegd gezag, is vastgesteld dat géén noodzaak bestaat om nu of in de toekomst te gaan saneren. Bodemcentrum heeft momenteel 75 projecten in behandeling, waarvan wordt verwacht dat deze op korte termijn wel zullen leiden tot uitvoering van een bodemsanering.

Meer dan 90% van de saneringen die Bodemcentrum uitvoert op bedrijfsterreinen geschiedt primair op initiatief van het betrokken bedrijf. Belangrijke redenen om te saneren zijn nieuwbouw, verbouw, bedrijfsbeëindiging, verkoop, bedrijfsverplaatsing, herontwikkeling en bedrijfsopvolging. Bedrijven zoeken in dit soort situaties een echte oplossing voor hun bodemprobleem

De werkwijze van Bodemcentrum houdt in dat aan bedrijven, na analyse van het bodemdossier en een intakegesprek op de saneringslocatie, een concreet voorstel wordt gedaan in de vorm van een "Totaalplan voor Sanering". Dit "Totaalplan" beschrijft, welke saneringsaanpak en saneringsdoelstelling

gevolgd gaan worden, tegen welke vaste totaalprijs Bodemcentrum dit kan uitvoeren en welke korting op deze totaalprijs kan worden gegeven in verband met de subsidie van de overheid. Als het betrokken bedrijf het voorstel accepteert, neemt Bodemcentrum de verantwoordelijkheid voor de uitvoering bodemsanering van het bedrijf over, inclusief de afstemming met en het verkrijgen van instemming van het bevoegd gezag.

Eventuele nazorg bij mobiele verontreinigingen maakt onderdeel uit van de totaaloplossing die Bodemcentrum bedrijven aanbiedt. Bedrijven zelf kunnen de nazorg in mobiele situaties namelijk

onvoldoende overzien en ook zelf niet beïnvloeden. Bodemcentrum neemt daarom de (financiële) risico's en onzekerheden die voor bedrijven gepaard gaan met nazorg weg. Bij immobiele situaties bestaat de eventuele nazorg veelal slechts uit het in stand houden van een isolatielaag. Dit is wel te overzien en te beïnvloeden voor een bedrijf en kan ook het beste door het bedrijf zelf gebeuren.

Bodemcentrum heeft een duidelijke visie, hoe in de toekomst omgegaan zou kunnen worden met verontreinigingen van het diepere grondwater ("de pluimen"). In onze visie dient de nazorg bij deze mobiele situaties niet langer locatiespecifiek plaats te vinden. Het is onzinnig om individuele pluimen jarenlang of zelfs

eeuwigdurend te blijven monitoren, waarbij op voorhand duidelijk is dat actieve saneringsmaatregelen niet of nauwelijks zullen plaatsvinden. Veel efficiënter is het, om het beheer van het diepere grondwater primair gebiedsgericht aan te pakken en bij het vaststellen van een monitoringsprogramma en/of actieve saneringsmaatregelen te redeneren vanuit de eventueel bedreigde, kwetsbare objecten in het betreffende gebied. Het bevoegd gezag (gemeente of provincie) zal hierbij een belangrijke rol dienen te spelen.

Van Bodemcentrum en de eigenaren van individuele locaties mag worden verwacht, dat zij actief zullen meewerken aan

het uitvoeren van saneringen in de bovengrond ("de bronnen"), zodat een blijvende nalevering naar het grondwater zoveel mogelijk wordt gestopt. Doordat Bodemcentrum de wettelijke saneringsverplichtingen van de betrokken bedrijven overneemt, wordt Bodemcentrum vervolgens voor het diepere grondwater de primaire gesprekspartner voor het bevoegd gezag. Uiteindelijke en gezamenlijke doelstelling is, dat onaanvaardbare risico's bij verontreinigingen van het diepere grondwater worden voorkomen of opgelost.

Ad Bakermans
Stichting Bodemcentrum

